

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
2018/2021

Otče náš

Církevní mateřská škola v Přerově

Palackého 2833/17a

750 02 Přerov

CÍRKEVNÍ MATEŘSKÁ ŠKOLA
V PŘEROVĚ
Palackého 2833/17a
750 02 PŘEROV
IČ: 713 41 170
BÚ: 2929029389/0800

Vypracovala: Mgr. Iveta Frýdková (ředitelka), 19.4.2018

*Andriana Jana*¹

OBSAH:

Identifika ní údaje o –kole	2
Obecná charakteristika –koly	3
Podmínky vzd lávání	4
Organizace vzd lávání	7
Charakteristika vzd lávacího programu	8
Vzd lávací obsah (integrované bloky a témata)	11
Evalua ní systém a pedagogická diagnostika	27
Projekty: B h nás má rád - schéma katechezí	28
Postavíme most	29
Desatero p ed-koláka	31

J:70/2018

Identifika ní údaje –koly

Název: Církevní mate ská –kola v P erov

Adresa: Palackého 2833/17a
750 02 P erov

Telefon: 734 435 069

E-mail: skolka@cms-prerov

Webové stránky: www.cms-prerov.estranky.cz

I O: 71 341 170

Právní forma: –kolská právnická osoba

editelka –kolské právnické osoby: Mgr. Iveta Frýdková

P edseda –kolské právnické osoby: P.Petr Bulvas

Po et pedagogických zam stnanc : 3

Po et provozních zam stnanc : 1

Typ –koly: mate ská –kola s celodenním provozem

Stanovená kapacita: max 24 d tí

Po et t íd: 1

V k d tí: 2-6(7) let

Provozní doba: 6.30 ó 16.00 hodin

Název –kolního vzd lávacího programu: Ot e ná–

Platnost TMVP: od 1.5.2018

Zpracovala: Mgr. Iveta Frýdková

Vydala: Mgr. Iveta Frýdková

Z izovatel: Arcibiskupství olomoucké

Wurmova /9

779 00 Olomouc

I : 00 445 151

Schváleno: 19.4.2018

Obecná charakteristika –koly

Církevní mate ská –kola v P erov vznikla v roce 2010 jako –kolská právnická osoba, jejímfl z izovatelem je Arcibiskupství olomoucké.

Nachází se v centru m sta, v blízkosti nám stí T.G.Masaryka. Dopravní dostupnost je velmi dobrá. TMkola se nachází nedaleko autobusové zastávky.

Mate ská –kola sídlí v p ízemí nov postavené budovy k es anského vzd lávacího a kulturního centra Sonusu nedaleko farního kostela sv.Vav ince. Sou ástí –koly je zatravn ná plocha –kolní a farní zahrady se vzrostlými stromy, t jemi, vybavená pískovi-t m, rozhlednou se skluzavkou, dv ma houpadly a hrazdou. Sou ástí zahrady je také –kolní záhon, na kterém d ti p stují společ n s paní u itelkou kv tiny, ovoce i zeleninu.

Mate ská –kola je otev ena v-em d tem a rodinám, které mají sympatie ke k es anským hodnotám. Nabízí d tem a rodinám vst íčné prost edí, ve kterém se d ti mohou cítit bezpe n , jsou jim nabízeny innosti, p i kterých mohou rozvíjet celou svou osobnost. D ti zde mají možnost proflvat radostné d tství v rodinném prost edí. TMkolu nav-t vuje –kolní kaplan, který slouflí m-e svaté s p íhlédnutím k vývojovým zvlá-tnostem d tí. Nabízí také pomoc zam stnanc m i rodinám v rovin duchovní i mezilidských vztah .

Mate ská –kola je jednot ídní, s kapacitou 24 d tí ve v ku 2-7 let. D ti jsou p íjímány jako jedine né a neopakovatelné bytosti. U í se, jak je d leflité, fle jsme kaflký jiný, a proto m fleme vytvá et jedno krásné společ enství, ve kterém má kaflký své místo.

Toto místo mají nejen d ti, ale také rodi e, kte í se mohou ú astnit denního flivota v mate ské –kole i aktivn vytvá et program p i mimo–kolních aktivitách jako jsou –kolní oslavy, tvo ení, výlety rodin, slavení k es anského Silvestra p ed zahájením Adventu ó za átku církevního roku, slavením Dne maminek a dal-ích svátk , které jsou společ né s oslavami ve farnosti. Rodiny mají možnost vyuffití dal-ích aktivit nabízených r znými společ enstvími ve farnosti a nabídkou programu Centra pro rodiny v Pavlovicích.

Paní učitelky i rodiče spolupracují s dalšími odborníky z OPPP Perov, SPC Prostějov, rané péče, logopedy.

Farnost Perov pronajímá prostory sídla mateřské školy, nabízí duchovní doprovázení. Škola vyufflívá slufleb eské biskupské konference.

Dalšími partnery jsou šó MTMT šó odbor pro církevní školství, Magistrát města Perova, školní jídelna na Kopaninách, Taxi Hanák zajišťuje dovoz stravy, výukové a kulturní programy nabízejí ORNIS, Muzeum Komenského, loutkové divadlo, Městský dům, plavecká škola Hýzl, lyžařská škola Rok s pohybem.

Podmínky vzdělávání

Všeobecné podmínky:

a)vnitřní prostory školy

Základní prostory jsou rozděleny na š t říd a hernu. Jde o dvě sv tle, prostorné místnosti, vybavené novým nábytkem a hra kami, svým uspo řádáním pom ček a hra ek roz len né na centra aktivit (t locvi na, kostky a stavebnice, autí ka, domácnost, kuchy ka, atelier, knihy a písmena, společenské hry). Sou částí prostor školy je d tská atna, umývárna a WC, kuchy ka - výdejna jídla, atna pro školnici, WC pro personál a editelna.

Na prostory mateřské školy plynule navazuje školní zahrada, která je vybavena tak, aby umožnila d tem rozmanité pohybové aktivity. Mateřská škola i zahrada zajišťují bezpečné prostředí, které je soustavn ě udržováno, spl ůje hygienické podmínky a normy dle platné legislativy, týkající se čistoty, osvětlění, hluku apod.

b)materiální vybavení školy

Hra ky a pom cky pro děti jsou vybírány tak, aby podporovaly rozvoj fantazie a tvo řivosti. Jsou umíst ěny v nízkých sk íkách s kontejnery, výtvarné sk íce, knihovna . Jsou umíst ěny tak, aby je děti dobře vid ěly, mohly si je samostatn ě brát. Jsou stanovena pravidla pro jejich poufflívání dětmi i pedagogy.

životospráva

Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava. Je zachována vhodná skladba jídelní ku, dodržována zdravá technologie p řpravy pokrm ů a nápoj ů, děti mají stále k dispozici ve tříd ě dostatek tekutin a mezi jednotlivými podávanými pokrmy jsou dodržovány vhodné intervaly. Jídlo je dováženo ze školní jídelny Za Mlýnem 1, je vydáváno z výdejny na pojízdném vozíku. Při celodenním pobytu dítěte v mateřské škole se strava skládá z dopolední p esnídávky, ob ěda a odpolední sva inky.

Je zajišťován pravidelný denní rytmus a řád, který je natik flexibilní, aby se mohl se p řizp sobit pot ebám a aktuální situaci dětí a rodinám.

Děti jsou kařldodenn ě dostate n ě dlouho venku, program je p řizp sobován kvalit ovzduším. Děti mají dostatek volného pohybu venku i v prostorách mateřské školy.

V denním programu je respektována individuální pot eba aktivity, spánku i odpo inků jednotlivých dětí.

Psychosociální podmínky

Pedagogové vytvá řejí v mateřské škole prostředí, ve kterém se děti i dosp ělí cítí dobře, spokojeni , jisti a bezpečni . Nov ěp řichozí děti mají možnost postupn ě se adaptovat. Všechny děti mají rovnocenné postavení. Nezbytná volnost dětí je vyvážená pot ebným

ádem, kdy se dít u í pravidl m souflití. U ítelé nabízejí d tem aktivity, p i kterých se po ítá s aktivní spoluú astí a rozhodováním dít te. Ve vztazích mezi dosp lými a d tmi je kladen d raz na vzájemnou d v ru a ohleduplnost, vzájemnou pomoc a podporu.

Organizace

Organiza ní zaji-t ní chodu mate ské -koly upravuje Denní ád, který je dostate n pruflný, umoíl uje reagovat na individuální moínosti d tí, na jejich aktuální i aktuáln zm n né pot eby. Do denního programu jsou pravideln (n kolikrát v týdnu) za azovány ízené zdravotn preventivní pohybové aktivity. U ítelé se pln v nují d tem a jejich vzd lávání. D tí nacházejí pot ebné zázemí, klid, bezpe í i soukromí. P i vstupu dít te do mate ské -koly je uplat ován individuáln p izp sobený adapta ní reflim. Pom r spontánních a ízených inností je v denním programu vyváflený, a to v etn aktivit, které mate ská -kola organizuje nad rámece b flného programu. D tí mají dostatek asu i prostoru pro spontánní hru, aby ji mohly dokon ít nebo v ní pozd ji pokrač ovat. Ve-keré aktivity jsou organizovány tak, aby d tí byly podn covány k vlastní aktivit a experimentování, aby se zapojovaly do organizace inností, pracovaly svým tempem atp. Jsou vytvá eny podmínky pro individuální, skupinové i frontální innosti, d tí mají moínost ú astnit se spole ných inností v malých, st edn velkých i velkých skupinách. Je dostate n dbáno na osobní soukromí d tí. Pokud to d tí pot ebují, mají moínost uchýlit se do klidného koutku a neú astnit se spole ných inností, stejn tak i moínost soukromí p i osobní hygieny apod. Plánování inností vychází z pot eb a zájm d tí, vyhovuje individuálním vzd lávacím pot ebám a moínostem d tí. Pro realizaci plánovaných inností jsou vytvá eny vhodné materiální podmínky (v čné vybavení prost edí je dostate né a kvalitní, pom cky jsou p ípravovány v as).

6:30 ó 8:30	<i>P íchod d tí do mate ské -koly, p edávání d tí pedagogickým pracovním do t ídy, voln spontánní zájmové aktivity</i>
8:30 ó 8:45 8:45 ó 9:00	<i>Pohybové aktivity Osobní hygiena, dopolední sva ina</i>
9:00 - 9:30	<i>Volné innosti a aktivity d tí ízené pedagogickými pracovníky zam ené p edev-ím na hry a zájmovou innost, práce s integrovanými d tmi, ízené aktivity</i>
9:30 -11:30	<i>Osobní hygiena, p íprava na pobyt venku, pobyt d tí venku, p íp. náhradní innost</i>
11:30 -12:15	<i>Ob d a osobní hygiena d tí</i>
12:15 -14:00	<i>Spánek a odpo ínek d tí respektující rozdílné pot eby d tí, individuální práce s d tmi s nífl-í pot ebou spánku</i>
14:00 -14:30	<i>Odpolední sva ina, osobní hygiena</i>
14:30 -16:00	<i>Volné innosti a aktivity d tí ízené pedagogickými pracovníky zam ené p edev-ím na hry, zájmové innosti a pohybové aktivity d tí, v p ípad p kného po así mohou probíhat na zahrad mate ské -koly</i>

Krouflky

Podle zájmu rodi nabízejí mate ská -kola výuku angli tiny, ve kterém se d tí p írozenou formou seznamují s cizím jazykem.

Nadstandartní aktivity -koly

1. Plavání p ed-kolních d tí

Divadelní p edstavení a koncerty dle aktuální nabídky

2. Náv-t vy kulturních a spole enských organizací (knihovna, ORNIS, Muzeum)

3. Aktivity s rodiči (tvoření, drakiáda, výlety, koncerty, rozloučení s před-koláky)
4. Účast na životě farnosti (křesťanský Silvestr, Velikonoce, Den matek, Den rodin, Den dětí)

Řízení mateřské školy

Povinnosti, pravomoci a úkoly všech zaměstnanců jsou jasně vymezeny směrnicemi vydanými ředitelkou školy. Je vytvořen informační systém o webové stránky, nástěnky, týdenní schůzky, individuální rozhovory a konzultace, porady. Pedagogové pracují jako tým, ke spolupráci vedou také rodiče a školního kaplana, popřípadě faráře paterovské farnosti. Plánování pedagogické práce a chodu mateřské školy se opírá o předchozí analýzu a zptnou vazbu. Ředitelka školy vypracovává školní vzdělávací program ve spolupráci s učitelkou.

Mateřská škola spolupracuje s dalšími partnery: Arcibiskupství olomoucké o sekce pro školy, Kristýn sluflebník o finanční podpora, školská biskupská konference o další vzdělávání, konference, městský úřad Paterov o odbor školství, taxi Hanák o dovoz oběd, plavecká škola Hýzl, lyžařská škola Rok s pohybem, farní úřad Paterov o pronájem prostor, společné aktivity, duchovní péče, knihovna městská knihovna v Paterov, Ornis, Muzeum Komenského, Městský dětský kulturní a vzdělávací programy, OPMP Paterov, SPC Prostějov.

Personální a pedagogické zajištění

Odstipec učitelky a asistentka, které splňují požadovanou kvalifikaci. Odstipec dvouleté pečují. Odstipec se stará o školnice, která také dětem vydává jídlo.

Ředitelka, učitelka, asistentka a pečují jako tým, nabízejí spolupráci rodičům. Obě se dále vzdělávají, reagují na požadavky a vývoj současné společnosti. Rozvrh pedagogické práce je rovnoměrným rozvržením v rámci pracovního týdne. Jeho nastavení je uzpůsobeno tak, aby byla zajištěna optimální pedagogická péče při práci s dětmi. Asistentka pedagoga zajišťuje nezbytnou péči o děti, vyřadující speciální vzdělávací potřeby.

Spolupráce rodičů

Spolupráce funguje na základě partnerství. Učitelky sledují konkrétní potřeby jednotlivých dětí a rodin, snaží se jim rozumět a vyhovět. Rodiče mají možnost podílet se na dění v mateřské škole, účastnit se programů (besedy, Silvestr, Mikulášská besídka, Tříkrálová sbírka, Den matek, Den dětí, výlet rodiní).

Pedagogové pravidelně informují rodiče o prospívání jejich dětí i o jejich individuálních pokrocích v rozvoji učení. Domlouvají se s rodiči o společném postupu při jeho výchově i vzdělávání.

Zaměstnanci školy chrání soukromí rodiny a zachovávají diskretnost v jejich svěřených vnitřních záležitostech.

Mateřská škola podporuje rodinnou výchovu a pomáhá rodině v péči o dítě.

Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Mateřská škola vytváří optimální podmínky k rozvoji osobnosti každého dítěte, k učení i ke komunikaci s ostatními a pomoci mu, aby dosáhlo co nejvyšší samostatnosti. Pro děti s porušenými podpůrnými opatřeními 1.stupně vypracuje PLPP a pro děti s porušenými podpůrnými opatřeními od 2.stupně vypracuje IVP na základě doporučení TŽZ.

Pedagogové a asistenti volí vhodné vzdělávací metody a prostředky, které jsou v souladu se stanovenými podpůrnými opatřeními.

Pedagogové vytvářejí podmínky pro jejich pozitivní přijetí v dětech i rodiči.

Vzdělávání dětí nadaných

Mateřská škola vytváří podmínky k co nejvíce vyúžití potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti. To platí v plné míře i pro vzdělávání dětí nadaných. V předškolním věku dítě prochází obdobím nerovnoměrného a skokového vývoje, mnohdy je třeba odlišit proces identifikaci nadání dítěte od akcelerovaného vývoje v určité oblasti. Dítě, které vykazuje známky nadání, je dále podporováno. Vzdělávání dětí probíhá takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu v etněrzných druh nadání a aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet. Mateřská škola zajišťuje realizaci všech stanovených podpůrných opatření pro podporu nadání podle individuálních vzdělávacích potřeb dětí v rozsahu prvního afl tvrtého stupně podpory.

V současné době škole nenavřuje nadané dítě, ale vybavením center aktivit didaktickými pomůckami je prostředí připraveno takové dítě vzdělávat.

Vzdělávání dětí od dvou do tří let

Zařazení dvouletého dítěte do mateřské školy předcházela příprava prostředí školy. Uspořádání hraček a pomůcek, které jsou volně dostupné dítěti odpovídá bezpečnosti. Hračky nevhodné pro dvouleté dítě jsou umístěny dostatečně vysoko, je připraven koutek pro klidné aktivity. Velikost stolu a židlí je příslušná. Přebalovací pult je umístěn na toaletách, v etně nádoby na odkládání jednorázových plen. Větrání je dostatek místa pro ukládání osobních věcí dítěte.

V průběhu dne učitelky citlivě uspořádají organizaci dne potřebám dětí dvouletých. Opakují pravidelné rituály a činnosti, které dítě vyfladují, dítě slednou laskavostí vyfladují uplatňování jednoduchých pravidel, ponechávají co nejvíce prostor pro volné hry a pohybové aktivity. Vedou starší dítěte ke spolupráci s malými dětmi, tyto jim dopomáhají při trénování správných návyků a v sebeobsluze, učitelka je správně zacházet s novými hračkami a didaktickými pomůckami o průběhu celého dne.

Obě učitelky úzce spolupracují s rodinou a denně informují o průběhu vzdělávání.

Organizace vzdělávání

Mateřská škola je jednotlivá, navřuje jí dítěte od dvou do sedmi let. Vzdělávání dětí probíhá zejména v centrech aktivit, ve kterých dítěte individuálním tempem objevují nové skutečnosti a uspokojují svou potřebu opakované hry. Čízená činnost umofňuje vzdělávání ve velké skupině nebo menších skupinkách s využitím různých metod práce.

Některé činnosti během dne se odehrávají v součinnosti obou učitelů o příprava předškoláků, pobyt venku, polední stolování a převlékání dítěte.

Při nepřítomnosti dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami spolupracuje při vedení dítěte v menších skupinkách také asistent pedagoga.

Kritéria pro přijetí dítěte ke vzdělávání stanovuje ředitelka mateřské školy a zveřejňuje na webových stránkách, v etně, v časopise Slovo a na vývěskách farností.

Mateřská škola umofňuje individuální vzdělávání dětí podle §34b školského zákona. Rodičům dítěte je nabídnuto Desatero předškoláka (součást TřVP) o konkretizované výstupy, pracovní sešit Cesta do školy, tabulka Co už umím a záznamový arch k pracovnímu sešitu. Jedenkrát ročně, vždy na podzim, je dítěte zvané do mateřské školy, kde nabídkou činností a zpracováním listu zjišťuje ředitelka úroveň vzdělávání, popř. navrhuje spolupráci s OPPP

nebo nabídku pravidelné docházky do mateřské školy. Z každé návštěvy mateřské školy je veden zápis a uložení v portfoliu dítěte.

Charakteristika vzdělávacího programu

Filozofií školy je vytváření prostředí, ve kterém je každé dítě i dospělý s láskou přijímán jako jedinečná a neopakovatelná bytost, kde úlohou pedagoga je pomoc při celostním osobnostním rozvoji, tj. rozvoji v rovině fyzické, psychické a duchovní.

Školní vzdělávací program Církevní mateřské školy v Petrovci svým obsahem naplňuje **hlavní cíle** předškolního vzdělávání popsané v RVP PV (Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání). Jeho hlavním úkolem je rozvíjet celou osobnost dítěte, jeho zdravé sebevědomí, samostatnost, sebekontrolu, tvořivost a kreativitu při edáváním v domostí, dovedností a životních zkušeností prostřednictvím prožitkového učení. Umožníme dětem vytváření správných návyků, vlastních názorů a postojů, utváření povdomí o pravidlech, společenských normách a kulturním prostředí.

Rámcové cíle

Záměrem předškolního vzdělávání je rozvíjet každé dítě po stránce fyzické, psychické, sociální a duchovní tak, aby na konci tohoto období bylo jedinečnou a relativně samostatnou osobností, schopnou zvládat takové nároky života, které jsou na něj břížkladeny a zároveň, které na něj čekají.

1. Rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání
2. Osvojení základních hodnot, na nichž je naše společnost založena
3. Získání osobní samostatnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí

Vzdělávací oblasti

Všechny vzdělávací oblasti jsou obsaženy v každém integrovaném bloku v podobě očekávaných výstupů v jednotlivých oblastech tak, jak pedagog předpokládá, že je dítě zvládně.

1. Dítě a jeho tělo

Záměrem vzdělávacího úsilí učitele v oblasti biologické je stimulovat a podporovat růst a neurosvalový vývoj dítěte, podporovat jeho fyzickou pohodu, zlepšovat jeho tělesnou zdatnost i pohybovou a zdravotní kulturu, podporovat rozvoj jeho pohybových i manipulačních dovedností, učít je sebeobslužným dovednostem a vést je ke zdravým životním návykům a postojům. Poznávání vlastního těla jako Božího daru.

3. Dítě a ten druhý

Podpora utváření vztahů dítěte k jinému dítěti, k dospělému. Dovednosti komunikace, partnerství, spolupráce, respektování druhého, zdravé sebeprosazování. Poznávání skutečnosti, že nejsem sám.

4. Dítě a společnost

Uvádění dítěte do společnosti ostatních lidí, vrstevníků, do světa kultury a umění. Osvojení všeobecně uznávaných společenských pravidel, morálních a estetických hodnot. Poznávání Božích doporučení.

5. Dítě a svět

Těžištěm je environmentální výchova. Založení u dítěte povdomí o okolním světě, o dějích v oblastech nejbližšího okolí ať po globální rozsah, o vlivech člověka. Základ pro vytváření správných postojů především v oblasti ekologie. Vytváření povdomí o světě jako daru o který se máme starat.

Klí ové kompetence

Jsou to soubory p edpokládaných dovedností, v domostí, schopností a postoj v elementární rovin , Které by m ly dosáhnout d ti na konci p ed-kolního období. Kompetence p edstavují soubory innostn zam ených a prakticky využitelných výstup , které jsou d lefité a významné z hlediska p ípravy dít te pro zapo etí systematického vzd lávání.

Dít , ukon ující p ed-kolní vzd lávání:

1. Kompetence k u ení

- soust ed n pozoruje, zkoumá, objevuje, v-ímá si souvislostí, experimentuje
- získanou zku-enost uplat uje v praktických situacích a v dal-ím u ení
- má elementární poznatky o sv t lidí, kultury, p írody, techniky, o jeho rozmanitosti a prom nách
- klade otázky, hledá na n odpov di, snaží se porozum t v cem, jev m, d j m
- u í se nejen spontánn , ale i v dom , vyvine úsilí, soust edí se, zám rn si zapamatuje,
- dokon í zapo atý úkol, dokáffe postupovat podle pokyn
- odhaduje své síly a mofnosti, u í se hodnotit své výkony a oce ovat úsp chy své i druhých
- u í se s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocen ní

2. Kompetence k e-ení problém

- v-ímá si d ní i problém v bezprost edním okolí na základ pozitivní odezvy na jeho zájem
- e-í problémy, na které sta í, známé samostatn , náro n j-í s pomocí dosp lého
- uflívá p i e-ení my-lenkových i praktických problém logických, matematických i empirických postup
- zp es uje si po etní p edstavy, uflívá íselný a matematických pojm , vnímá elementární matematické souvislosti
- rozli-uje e-ení, která jsou funk ní a která funk ní nejsou a dokáffe mezi nimi volit
- chápe, ffle v asné a uváflivé e-ení je výhodou
- nebojí se chybovat, pokud je cen no také za snahu

3. Kompetence komunikativní

- ovládá e , hovo í ve v tách, formuluje své my-lenky, sd lení, otázky i odpov di, rozumí sly-enému, slovn reaguje, vede smysluplný dialog
- dokáffe vyjad ovat a sd lovat své proflitky, pocity a emoce r znými prost edky
- domlouvá se gesty i slovy, rozli-uje n které symboly, rozumí jejich významu i funkci
- komunikuje bez zábran s d tmi i dosp lými, chápe, ffle být komunikativní, vst ícné, iniciativní a aktivní je výhodou
- ovládá dovednosti p edcházející tení a psaní
- roz-i uje svoji slovní zásobu a aktivn ji pouflívá k dokonalej-í komunikaci s okolím
- dovede vyuflít informativní i komunikativní prost edky, se kterými se b fln setkává
- ví, ffle se lidé dorozumívají i jinými jazyky a ffle je mofno se jim také u it, má vytvo eny elementární p edpoklady k u ení se cizímu jazyku

4. Sociální a personální kompetence

- samostatně rozhoduje o svýchinnostech, umí si vytvořit vlastní názor a vyjádřit jej
- uvědomuje si, že zodpovědnost za sebe a své jednání odpovídá a nese důsledky
- projevuje důstojným způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpoznává nevhodné chování
- dokáže se ve skupině prosadit, ale i podléhat, při společnýchinnostech se domlouvá a spolupracuje, je schopný respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- spolupodílí se na společných rozhodnutích, přijímá povinnosti, dodržuje pravidla a při sobě se jim
- při setkáních s cizími lidmi a v neznámých situacích jedná obezřetně, nevhodné chování a nevhodnou komunikaci umí odmítnout
- umí být tolerantní k odlišnostem a jedinečnostem druhých lidí
- chápe, že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou, dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte

5. Vnitřní a občanské kompetence

- svojeinnosti a hry se učí plánovat, řídit a vyhodnocovat
- dokáže odhadnout své silné i slabé stránky
- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, dokáže najít cesty a při sobě sobovat se daným okolnostem
- chápe svobodu rozhodování, ale také umí nést důsledky svých rozhodnutí
- má smysl pro povinnost, plní úkoly odpovědně, váží si práce druhých
- zajímá se o druhé kolem sebe, je otevřeně aktuálnímu dění
- cítí přínos aktivity a inorodosti, lhostejnost, nevěřivost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky
- má základní povědomí o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat
- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat
- uvědomuje si svá práva a práva druhých, učí se je respektovat, chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu
- uvědomuje si, že na prostředí, ve kterém žije, se svým chováním podílí a může jej ovlivnit
- dbá na osobní bezpečí a zdraví svoje i druhých, chová se zodpovědně

Formy a metody práce

Protože jsme kolektivní, spojuje v sobě kolektivní vzdělávací program i individuální vzdělávací program. Při jeho tvorbě a využívání spolupracují obě ústředky.

Formy a metody práce jsou postaveny na metodách kooperativního učení a profitkového učení hrou. Je podporována důvěřivost a potřeba objevovat, získávat zkušenosti a dovednosti. Dále se děje i v situacích, které přináší běžný denní život, spontánní sociální učení, které je postaveno na principu přirozené nápodoby.

- čas pro potřeby dětí
- volná hra
- řízená hra
- individuální práce
- pobyt venku
- zážitky, profity

- společenské hry
- integrované učební hry
- profilaktické a řízené profilaktické učební
- kooperativní učební
- čas pro relaxaci
- činnosti spolu s rodiči, komunikace s nimi
- osobnostní růst učitelů

Průběh vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Na základě doporučení OPMP nebo SPC je dětem vytvářena IVP učitelkami, dle doporučení je zajištěna péče asistenta pedagoga, který pracuje pod vedením učitelů ve třídě. Dětem jsou na doporučení poradenského zařízení zakoupeny speciální pomůcky. Denním kontaktem pedagoga je vzdělávání vyhodnocováno a připravovány aktivity na další den. Děti jsou informovány rodiči o průběhu vzdělávání, je jim umožněn pobyt v mateřské škole. Dětem je zavedena třídní kniha s popisem vzdělávacího procesu, kterou zapisuje třídní asistentka ve spolupráci s učitelkami. V herně mají své místo v klidném koutku se speciálními pomůckami, které využívají podle potřeb dětí.

Průběh vzdělávání dětí od dvou do tří let

Děti od dvou do tří let mají k dispozici hračky a pomůcky pro dvouleté děti v dosažitelné výšce, podle potřeb využívají klidný koutek. Během individuálních činností se jim vnuje učitelka a starší děti podle potřeb dítěte, během řízených činností mají možnost volit si aktivity podle svých potřeb a postupně jsou začlenovány do hry ve skupině. Průběh stolování a příprava jídla na talíři je uzpůsobena vzhledem k délce stolování. Doba odpočinku a spánku je prodloužena podle unavitelnosti.

Vzdělávací obsah

Hlavním smyslem integrovaných bloků je nabídka aktivit umožňujících rozvoj všech oblastí a kompetencí dítěte vzhledem k jeho osobní situaci. Téma jsou rozdělena podle tří ročních období na 16 podtémat, která se odehrávají zpravidla ve dvou až třítýdenních cyklech.

1. Ufňochdím do MTM

- Třídíme se do kolečky
- Cesta do kolečky, dopravní prostředky

2. Vytváříme společně

- Ve kolečce
- Okolí kolečky

3. Vzpomínka na prázdniny

- Vzpomínáme na léto
- Ovoce, zelenina

4. Barevný podzim

- Podzim v zahradě, na poli

- Podzim ó stromy, listy, plody

5. Vítr fouká do komína

- Ptáci na podzim
- Pou-tíme draky

6. M j domov

- P íbuzenské vztahy
- Sportujeme
- Hrajeme si, narozeniny

7. Advent

- P íprava na zimu, Mikulá-

8. Na Vánoce

- Váno ní dárky
- Pe eme cukroví, ozdoby

9. Mráz nám kreslí na okna

- Zimní sporty
- Zví ata v zim

10. Masopust

- Ro ní období
- M síce
- Dny v týdnu
- Orientace v ase

11. Jaro uká na dve e

- Jarní kv tiny
- Jarní zahrada

12. Velikonoce

- Zví ata a mlá ata
- Velikonoce ó Svatý týden
- Jarní hry
- Na výlet

13. Maminka má svátek

- Lidské t lo
- Oblí ej, ruka
- Svátek matek

14. Zem koule ó U-mudlánek

- íjeme zdrav
- ístota

15. D ti mají svátek

- Doma ó bydlení
- Domáci mazlí ci
- Volný as

16. Léto uflje za vraty

- V lese
- Na louce
- T íme se na prázdniny

1. TĚŠÍM SE DO ŠKOLY

Cesta do -koly	1. 1. 1. 1.	Dopravní prostředky a zvuky a tóny Semafor a barvy, rytmus ozvěny, chodec Pecházení. - zebra Zvuky města a vesnice
Prostředí	1. 1. 1. 1. 1.	Prostory: předem ty a pro všechny a Kam co patří Co umí hrát Společná hra Pro mě a Hry se známými Portfolio Moje místo Můj mazlíček Co a kdy a Reflexim dne Malé rituály
Lidé	1. 1. 1. 1. 1.	Jsou tu také: Bez maminky a Co všechno zvládnu (-atna, jídlo, toaleta) Odloučení S nimi a Dospělci: prosím, děkuji jmenují se Kamarádi: komunikativní hry, (hmat, sluch) kresba, umění Já a Jmenuji se Mám/nemám rád a Oblíbená písnička Hry Komunitní kruh Smím/nesmím a Bezpečnost Hygiena Společná pravidla
Spirituální oblast	1. 1. 1. 1. 1.	Bůh a Zná mě jménem Mám moc rád Dal mi maminku a tatínka

Cíle: 1. Adaptace dítěte do nového režimu a prostředí

2. Přijetí nové role v kolektivu

Očekávané výstupy:

- Orientuje se v prostorách M-, zvládá režimové požadavky
- Cítí se v M-bezpečně, povídá o sobě, pozná svoji značku, zvládá odloučení od rodičů, vyjádří potřebu, názor
- Komunikuje s dětmi, vstupuje do společných her, zná jména kamarádů, respektuje, fle i kamarád má potřeby
- Pořádá, podkuje, dodrhuje základní pravidla, poslouchá pokyny
- Rozumí pojmenování prostor a jejich účelu, uloflí vci na své místo
- S rodiči zvládá bezpečnou cestu do -koly a ze -koly
- Získává povdomí, fle Bůh(Láska) mě má rád a je stále se mnou

2. VYTVÁŘÍME SPOLEČENSTVÍ

Ve kole	<p>1.</p> <p>1.</p> <p>1.</p> <p>1.</p> <p>1.</p>	<p>Komunikace: Nonverbální (o čem dle: Sluch - zvuk/tón (-kola, doma) Zrak (o pantomima, dirigent Co cítí: dotýkání (dvojice, skupina) Verbální (o povídám - básni ka, příběh, popis, emoce Poslouchám.- příběh(domysli konec) Informaci (p edávání), Kamarádství: 1 pohádka, coby se stalo, kdyby, komunitní kruh 2. společný úkol (dvojice, skupina 3. pomoc druhému 4. porozumění konflikt, řešení, pravidla pro všechny</p>
Okolí kole	<p>1.</p> <p>1.</p> <p>1.</p> <p>1.</p> <p>1.</p>	<p>Na zahradě (o Sportovní část Herní prostory - Na hřišti (o Typy hřišť, hry dvojic a skupiny, herní prvky Pravidla používání a bezpečnosti Na vycházce (o doprava (o bezpečnost (chůze, přecházení) Stavby (o nové/staré Lidé (o známí/cizí innosti na ulici(povolání, směsle) Příroda (o zvířata, rostliny, stromy</p>
Spirituální oblast	<p>1.</p> <p>1.</p> <p>1.</p> <p>1.</p> <p>1.</p>	<p>Dobrý Bůh se o nás stará, dává nám to, co potřebujeme k životu Učíme se prosit a děkovat Bůh je po nás s námi</p>

- Cíle:**
1. Učit se kooperaci s kamarádem
 2. Rozvíjet komunikační a interaktivní dovednosti
 3. Rozvíjet povědomí o lidech známých a neznámých
 4. Seznamovat se s nejbližším okolím kole

Očekávané výstupy:

1. Ovládá jemné motorické úkoly, zvládá cviky ve dvojicích
2. Pozorně vyslechne kamaráda, reprodukuje pohádku, souvisle vypráví
3. Respektuje právní kamaráda, učí se zvládat konfliktní situace, hledá řešení problému
4. Dodržuje pravidla her, rozvíjí schopnost empatie
5. Zvládá sebeobsluhu, starší děti dokáží pomoci mladším

3.VZPOMÍNÁME NA LÉTO

V p írod	<p>1.</p> <p>1.</p> <p>1.</p> <p>1.</p> <p>1.</p>	<p>Plody : Poznávání Dobr tky ó smyslové poznávání, tvo ení</p> <p>Zábava: Letní hry a sporty Co v-echno dokáflu ó hry a sporty na h i-ti Jaký jsem ó m ení a váfení</p> <p>Odlet pták : Potravní et zce Babí léto</p>
Cestování	<p>1.</p> <p>1.</p> <p>1.</p> <p>1.</p> <p>1.</p>	<p>Kam: Výlety, dovolená Tábory U nás doma, v cizin</p> <p>Jak : Dopravní prost edky, bezpe nost</p>
Spirituální oblast	<p>1.</p> <p>1.</p> <p>1.</p> <p>1.</p> <p>1.</p>	<p>B h je se mnou celý den a chrání m</p> <p>B h m má rád takového, jaký jsem</p> <p>Moje t lo je dar, za který chci d kovát</p>

- Cíle:**
- 1.Zjistit vlastní dovednosti
 2. Prezentovat své zážitky
 3. Rozvíjet smyslové vnímání
 4. Mít poznatky o letní p írod

O ekávané výstupy:

1. Dít zji-tuje vlastní dovednosti, pozoruje vlastní t lo, poznává jeho ásti
2. Dít navazuje nová p átelství, naslouchá a ptá se
3. Vypráví d j, ve kterém popisuje místo a innosti
4. Používá v-echny smysly p i poznávání p edm t
5. Vyjád í vd nost za sebe v modlitb a pé i o sebe

4. PŘICHÁZÍ PODZIM

<p>P ípravy na podzim</p>	<p>1. 1. 1. 1. 1.</p>	<p>Babí léto ó v pohádce pozorování p írody Lidé - zm ny v oblékání - práce na zahrad ó sklizen úrody (ovoce, zelenina) - zahradní ná adí - práce na poli - sklizen úrody(epa, brambory, dýn) -zpracování a uchovávání potravin - zem d lské stroje Zví ata - zm ny t lesné (koffí-ek, srst) ptáci st hovaví ó potravní et zce - let do teplých krajin - kde bydlí zví átka ó obydlí voln flijících zví at Rostliny ó sb r plod ó uffitek - pro ozdobu</p>
<p>Spirituální oblast</p>	<p>1. 1. 1. 1.</p>	<p>U íme se prosit a d kovat B h nám dáva, co pot ebujeme k flivotu U íme se dob e uffívat Boffí dary</p>

- Cíle:**
1. Mít pov domí o d ní v podzimní p írod , cílen pozorovat zm ny
 2. poznávat ovoce a zeleninu, uchovávání potravin
 3. získání poznatk o lidské práci

O ekávané výstupy:

1. Dít jedná fair ó play, zapojuje se do spole něho úkolu skupiny
2. Respektuje p ání kamaráda
3. Cílen pozoruje
4. Má pov domí o zm nách v podzimní p írod
5. Je ochotné pomáhat

5. MALÍŘ PODZIM

Pou-tíme draky	1. 1. 1. 1. 1.	Malý meteorolog ó symboly po así - - veselé a smutné po así - - hry s v trem, vodou Drá ek ó stavba draka - dopisy drakovi - pou-t ní draka - veselý a smutný drak (symboly emocí ópojmenování, modelové situace)
Podzim malí em	1. 1. 1. 1. 1.	Barvy podzimu ó barevné listy ó sbírání, d lení, míchání - podzimní plody ó sbírání, tvo ení, t íd ní - stromy listnaté/jehli naté, ke e Barvy hudby ó barva tón nástroj Barvy znám ó t íd ní, malování, p ekrývání, míchání
Spirituální oblast	1. 1. 1. 1. 1.	Modlitba za v-echny zem elé ó pou-tíme dopisy Radost a nad je ó smutek Sv télko B h je se mnou, kdyfl je mi smutno a mám strach

Cíle: 1.poznat a pojmenovat barvy

2.vnímat barvy v p írod

3.poufívat -ír-í barvu palet p i tvo ení

4.Fixovat správné dechové návyky

5.pracovat s ovládáním dechu

O ekávané výstupy:

1. Zvládá dechová cvi ení, pracuje s výdechovým proudem
2. Cílen p i azuje symboly, rozumí jim, poufívá nové pojmy
3. Poufívá rozli ný výtvarný materiál, vyuffívá Orffovy nástroje
4. Rozli-uje a t ídí barvy
5. Poznává listy a plody strom a ke

6. NAŠE RODINA

Příbuzenské Vztahy	1. 1. 1. 1. 1.	Ufí rodina ó máma, táta, d ti ó sourozenci (bratr, sestra) - - jak se jmenují - - moje, tvoje, na-e Týfí rodina ó p íbuzní ó babi ka, d de ek, teta, strýc, bratranec, Sest enice
Společné innosti	1. 1. 1. 1. 1.	Sportujeme ó pro zdraví, pro radost - - sám, společ n - - druhy sport ó kdy a kde - - sportovní od vy - - sportovní zápolení Hrajeme si ó skute n ó jako - - sám ó s nimi/s ním Oslavujeme ó p ípravíme, zabalíme ó malý a velký dárek - - sváte ní od vy, nálada, prost edí - - hosté a oslava
Spirituální oblast	1. 1. 1. 1.	M j íivot je dárek od Boha B h mi dal krásnou rodinu

- Cíle:**
1. Poznávat příbuzenské vztahy
 2. Vytvořit pocit sounáležitosti, vyzkoušet si role v rodině
 3. Mít povědomí o morálních hodnotách
 4. Vytvářet pocit vděčnosti za dar života

Očekávané výstupy:

1. Má povědomí o sobě, své rodině, vnímá rodinu jako bezpečné místo
2. Vnímá důležitost rodinných vazeb a vztahů
3. Rozvíjí jemnou motoriku při konstruktivních úlohách
4. Rozvíjí jemnou a hrubou motoriku při sportu
5. Vnímá touhu obdarovat druhé

7. ADVENT, VÁNOCE

Mikulá–	1. 1. 1. 1. 1.	And l ó m j ochránce, zv stovatel narození Pán - Jak ho vidím já, jak ho vidí druzí - Dobré skutky - Jak ho p ivítáme ert - poku-ítel - Pekelné lumpárny - Artikula ní cvi ení Mikulá–ó sv tec, biskup, legenda
P ípravy na Vánoce	1. 1. 1. 1. 1.	Váno ní dárky ó pro rodi e - - kamarádovi - - senior m, zastupitel m, dárc m - Dopis Jeffí-kovi ó co si p eji já Pe eme cukroví ó doma, ve –kolce jsem to ale, pomocník! Váno ní ozdoby ó stavba váno ního stromku - - zdobení váno ního stromku Betlém ó stavba Betlému ve t íd , váno ní p íb h -náv-t va vystavených Betlém ve m st , v kostelích
P ípravy na zimu	1. 1. 1. 1. 1.	Lidé ó na venkov ó p íprava d eva, domova Zví ata - jak se o n postaráme . - p íprava pta í budky - - p íprava krmení
Zjevení Pán	1. 1. 1. 1. 1.	T íkrálová sbírka: - P íprava kostým , zp vu koledy - Pomáháme druhým - Náv-t va magistrátu, ú ad , domácností

Cíle: 1. Rozli-ít dobro a zlo v flivot , v modelové situaci a v mikulá–ské tradici

2. Posílit zodpov dnost za své jednání

3. Myslet na ostatní, na jejich pot eby a p ání

4 Rozvíjet vztah k tradici, kultu e a um ní

5. P edávat k es anské poselství ve ejným ínitel m a lidem na ulicích

O ekávané výstupy:

1. Rozli-uje dobré a zlé skutky, má pov domí o Mikulá–ské tradici
2. Rozvíjí empatii, u í se v-ímat pocity druhých
3. Podílí se na p íprav oslavy a koledování, íní n co pro prosp ch druhého
4. Aktivn se podílí na p íprav dárk
5. P ekonává ostych ze setkávání s cizími lidmi

8. ZIMA JE ZA OKNY

Zimní sporty	1. 1. 1. 1. 1.	Prostředí zimních sport Zimní sporty kdysi a dnes Zimní sportovní oblečení Sportovní vybavení Hry na sněhu - společný sněhulák, koulovaná V zdravém těle zdravý duch
Zvířata v zimě	1. 1. 1. 1. 1.	Volně žijící zvířata u nás - u krmelce - u krmítka - u vody
Zima za okny	1. 1. 1. 1. 1.	Zimní krajina - o zasněžené stromy, lesy, louky Zimní města - o zasněžené domy, silnice Vločky - o pokusy se sněhem zimní peřina

- Cíle:**
1. osvojit si poznatky ze zimní přírody
 2. chápat potřebnost pomoci zvířatům v zimě
 3. osvojit si poznatky důležitosti zdravého pobytu a pohybu v přírodě
 4. rozvíjet jazykové a předmětové dovednosti

Očekávané výstupy:

1. Vynakládá úsilí při společné práci
2. Rozvíjí svůj hlasový rozsah a zlepšuje předmětové dovednosti, zejména zvládá logopedické dovednosti
3. Chová se ohleduplně, hledá řešení konfliktu
4. Osvojí si poznatky z dějiny zimní přírody, pomáhá s přikrmováním zvířat
5. Dbá na vhodné oblékání při pobytu v přírodě

9.LIDÉ A ČAS

Roční období	1. 1. 1. 1.	Zem koule a oběžná dráha a hvězdná mapa, astronauti Znaky ročních období a počasí Oblékání a úměry Příroda a rostliny a zvířata Svátky během roku a lidové tradice Liturgická období
Měsíce	1. 1. 1. 1.	Měsíce v roce a vztahy k ročním obdobím Symboly měsíců Svátky a narozeniny
Dny v týdnu	1. 1. 1. 1.	Den a noc a encyklopedie, globus Názvy dnů v týdnu Dny pracovní, dny svátek
Orientace v čase	1. 1. 1. 1.	Reflexe dne Pojmy ráno, dopoledne, poledne, odpoledne, večer, noc Symboly měření času a hodiny Popis úměr, úměr individuální a společné

- Cíle:**
1. Získat nové poznatky o Vesmíru a Zemi
 2. Orientovat se v proměnách přírody a způsobu života lidí během roku
 3. Poznávat svátky a tradice
 4. Získat radost ze schopnosti samostatně tvořit a ze spolupráce s druhými

Očekávané výstupy:

1. Má povědomí o pravidelnosti, časovém uspořádání
2. Vnímá proměny přírody a úměr lidí v závislosti na ročním období
3. Vnímá tradice a svátky jako součást lidského života
4. Zdokonaluje se v sebeobslužných úměrech, pomocí druhému, spoluprací ve skupině

10.DOMOV

Doma ó bydlení	1. 1. 1. 1.	Ná–d m ó stavba domu - - - rodinný d m, inflovní, panelový - - - domy ve m st ó na vesnici M j pokoj ó moje království - - - p edm ty denní pot eby Co v n m d láme ó máma, táta, d ti, prarodi e M sto a vesnice ó rozdíly
Domáci mazlí ci	1. 1. 1. 1.	Kdo tu s námi bydlí ó mazlí ci a jejich pelí-ky Co o nich umím pov d t a ukázat Pozorování flivota malí k Co mi dávají ó co od nás pot ebují
Volný as	1. 1. 1. 1.	Povídám a p edvádím, co d lám Vyrábím ó album, kníflku, prezentaci Balím se na výlet Kam se mohu podívat? ó u nás, v cizin Jak se tam dopravím? ó dopravní prost edky

- Cíle:**
1. Vytvá et pocit sounáleflitosti
 2. Vyzkou-et si role v rodin
 3. Mít v domosti o rodin , m st , státu
 4. Mít pov domí o morálních hodnotách

O ekávané výstupy:

1. Má pov domí o své osobnosti, vstupuje do obecných rolí
2. Vnímá sounáleflitost k rodin , vesnici, m stu, vlasti
3. U í se prezentovat svoje záliby a své mazlí ky
4. U í se vyhledávat informace
5. Rozvíjí hrubou a jemnou motoriku p í t lesných a konstruktivních ínnostech

11. JARO

Jarní květiny	1. 1. 1. 1.	Co potěbuje k životu Rostliny, stavba rostliny Rostliny ve volném prostředí Pokusy - jak je poznáme (vůně, vzhled, barvy, velikost)
Jarní zahrada	1. 1. 1. 1.	Okrasné květiny, zelenina, keře a ovocné stromy Rostliny fazole, hrachu - sádkování, pozorování, zápis Práce na zahradě - sádkování Pokusy o to, co se stane, když vynechám (teplo, vodu)
Zvířata a mláďata	1. 1. 1. 1.	Zvířecí rodiny - samec, samice, mláďata Kde zvířata bydlí Jak se o ně staráme Jaký z nich máme uflightek
Velikonoce	1. 1. 1. 1.	Svatý týden - Květná neděle - prázdnice Velikonoční triduum: Zelený čtvrtek - poslední večeře (nekvašený chléb a víno) Velký pátek - křížová cesta Bílá sobota - ticho, bolest, naděje Zmrtvýchvstání
Jarní hry	1. 1. 1. 1.	Na zahradě, na hřišti, na ulici, na louce Bezpečnost Spolupráce, soutěže
Na výlet	1. 1. 1. 1.	Dopravní prostředky Pravidla silničního provozu Hrady a zámky (architektura, život v minulosti) V ZOO o cizokrajná zvířata

Cíle: 1. Posílit vztah k prostředí

2. Upevnit znalosti ze života zvířat a rostlin

3. Seznámit děti s dalšími tradicemi

4. Zvyšovat zdatnost dětí

Očekávané výstupy:

1. Podílí se na pokusech a výzdobě -koly
2. Vnímá ekologické souvislosti rostlinné i živočišné říše
3. Rozumí tomu, že každá rodina dodržuje jiné zvyklosti, účastní se tradic ve farnosti a ve městě
4. Snese srovnání svého výkonu s kamarádem, ví, že každý umí něco jiného
5. Společně pracuje na společném jarním úklidu doma i ve škole

12. ČLOVĚK

Lidské tělo	1. 1. 1. 1.	části těla a oděvy a obuv - - názvy - - kostra, vnitřní orgány, svaly K čemu je máme? o zdraví/nemoc (omezení funkce) Jsme r zní - chlapec, děvče/rasy
Obličej, ruka	1. 1. 1. 1.	Máme stejné/odlišné Obličej o části - smysly (chuť, zrak, sluch) - emoce (piktogramy, příběhy, pojmenování) Ruka o části -pravolevá orientace -co dokáže (omezení pohybu)
Svátek matek	1. 1. 1. 1.	Jak to bylo u maminky v bříšku? Narodil/a jsem se Dárek pro maminku o připravím (vystoupení) - - obdaruji (vyrobím dárek) Slavíme o ve škole, doma
buďme zdrav	1. 1. 1. 1.	Jíme zdrav o pyramida zdravého jídla - - připravím (zdravá svačina) - - vypočítuji Pohybují se - hry a sporty dříve (obrázky, hry, soutěže) Zdraví o nemoc: návštěva u lékaře
istota	1. 1. 1. 1.	Hygiena - toaletní potřeby, místnosti o poučlivé - - prádlo (osobní, ložní) istá jak studánka o istá duše (radost)

Cíle: 1. Cítit význam rodiny

2. Mít správné hygienické a stravovací návyky

3. Zbavovat děti strachu z návštěvy u lékaře

4. Mít základní povědomí o stavbě a funkci lidského těla

Očekávané výstupy:

1. Pojmenuje části těla, zvládá sebeobsluhu, zvykne si na svoji zdatnost
2. Uvědomuje si místo v rodině, podílí se na přípravě oslav
3. Rozumí uspořádání rodiny, vnímá ji jako bezpečné místo s nejsilnějšími citovými vztahy
4. Kultivuje práci s hlasem mluvním i zpěvním, vyvíjí úsilí na splnění úkolu
5. Spolupracuje ve skupině, přijímá sociální roli, cítí zodpovědnost za výsledek skupiny
6. Chová se příjemně ve společnosti cizích osob
- 7.

13. LÉTO

V lese	1. 1. 1. 1.	Rostliny o d eviny, byliny (a jejich plody - sbíráme) Zví átka v lese Lesní pohádky Hrajeme si (nebezpe í)
Na louce	1. 1. 1. 1. 1.	Rostliny o obdivujeme(tvary a barvy) Sbíráme a su-íme Zví átka o mrnousci - - zkouáme (flivot hmyzu a motýl)
D ti mají svátek	1. 1. 1. 1. 1.	Co d láme celý den Jsme kamarádi o pomáháme si o state nost, od srdí ka Na celém sv t o jsme jiní, písni ky, pohádky
T -íme se na prázdniny	1. 1. 1. 1. 1.	Na zahrad o dozrávají jahody a t e-n - - sklizen zeleniny (edkev, hrá-ek, mrkev) - - rozkvetlá zahrada a louka P ípravy na prázdniny o co s sebou, kam, s kým Výlet s rodi í- rozlou ení s p ed-koláky Rozlou ení se seniory

Cíle: 1. Rozvíjet komunika ní schopnosti

2. Vytvá et principy p átelství a multikulturního cít ní

3. Chápat vývoj a prom ny v p írod

4. Zhodnotit objektivn sv j výkon

O ekávané výstupy:

1. Vypráví, dokáfle vyvodit vlastní záv r p íb hu
2. Respektuje p ání druhého, umí si naplánovat a rozd lit úkol s kamarádem
3. Ví o existenci jiných národ , vnímá rozdíly mezi etniky, u í se toleranci k ostatním
4. Odli-í activity, které mohou být nebezpe né
5. Vnímá, fle v p írod probíhají p írozené zm ny
6. Zvy-uje svoji zdatnost, chová se bezpe n , zvládá jednoduchou obsluhu a úklid
7. Chápe slovní humor, zam ũje se p í pozorování na podstatné v ci
8. Chápe svoji roli v kolektivu, má vytvo enou p im enou p edstavu o dobrém a -patném

Evalua ní systém a pedagogická diagnostika

Kvalitativní proměňování vzdělávací práce ve skutečně samostatnou, tvořivou, motivující a rozvíjející probíhá pomocí hodnocení pedagogické práce. Je prostředkem k hledání optimálních cest vzdělávání jednotlivých dětí.

A) Hodnotí se **podmínky vzdělávání**:

1. *personálních* o zhodnotit personální podmínky –koly ve vztahu k naplňování stanovených cílů - personální zabezpečení MTM (editelka)
2. *materiálních* o zhodnotit materiální podmínky –koly ve vztahu k naplňování záměrů MTM o budova, technický stav, vybavení včetně nábytkem, pomůckami, hračkami, zahrada a její vybavení
3. *ekonomických* o hodnocení činností v oblasti ekonomiky –koly o sledování erpání mzdových nákladů, efektivnost hospodaření o roční účetní uzávěrka, sledování naplňování dle ročního prováděcího plánu a rozpočtu –koly v oblasti mzdové i příspěvků zizovatele (účetní a editelka)
4. *organizačních* o zhodnotit účelnost reálného uspořádání ve vztahu k naplňování záměrů MTM (včetně zaměření)

B) Evaluace **kolního programu** probíhá každoročně, za účelem potvrzení nebo úpravy. Jde o zhodnocení skutečného stavu, kterého bylo dosaženo, se záměry a obsahem programu. Vede ke stanovení silných a slabých stránek a vytvoření nového ročního plánu. Nejprve probíhá vyhodnocení na úrovni třídy, teprve potom hodnocení jako celek.

C) Evaluace **integrovaného bloku** vede k závěrečnému vyhodnocení bloku o zhodnocení celkového průběhu, vzdělávacího přínosu a vyvození praktických závěrů pro další práci vzhledem k celé skupině dětí.

D) Hodnocení **pedagogů** provádí editelka průběžně (hospitace, porady, odborné konzultace) za účelem řešení problémů a přinášení dalších podnětů. Sebehodnocení pedagogů provádí každý pedagog sám, hodnotí, rozmýšlí další kroky, sleduje výsledky za účelem ke zvýšení pracovnímu úsilí.

E) Evaluaci **vzdělávacích výsledků u jednotlivých dětí** provádí učitelky ve spolupráci s rodiči dětí na základě systematického pozorování. Vypracují přehled o rozvoji dítěte (portfolio, archy), který je pracovním podkladem pedagoga a stanoví si individuální pokroky pro optimální výchovu a vzdělávání.

Evalua ní systém

Evalua ce pedagogy

Cílem je ověřovat a zlepšovat kvalitu veškerých činností i podmínek –koly. Pedagog hodnotí především svoji práci, metody, formy a prostředky s ohledem na reakci dětí, následně evaluuje celý vzdělávací proces třídy. Kritérii jsou kompetence zpracované v MTM. Pedagogickou diagnostiku zaznamenávají do portfolio dětí. Tyto záznamy slouží především k optimalizace pedagogické práce s konkrétním dítětem, umožní ujetě dítětem i rodičům sledovat vlastní pokroky dětí. Vzdělávací program evaluuje pedagog v poznámkách k jednotlivým integrovaným blokům.

Evaluace editelkou –koly

editelka hodnotí svoji pedagogickou i řídicí práci, také individuální pokroky dětí /viz portfolio/. Kontroluje také práci pedagogických a provozních zaměstnanců, evaluuje vzdělávací proces MTM a to formou porad a výroční zprávy.

Ověřuje, že v těchto činnostech vede záznamy. Ze závěrů pak vyvozuje důležité sledky vedoucí k optimalizaci pedagogického vzdělávání a provozu –koly.

Kritéria pro hodnocení pedagogických činností:

- podpora tělesného rozvoje a zdraví dítěte, jeho osobní spokojenost
- systematický rozvoj dětské komunikace, dovedností, spolupráce a spolupodílení se na činnostech
- podpora dokonalého chápání světa a podpora dětské radosti a optimismu
- rozvoj poznávacích schopností, fantazie, kreativity a zájmu dětí
- schopnost reagovat na změny a vyrovnávat se s nimi
- rozvoj sebepoznání, nedotknutelnost práv dítěte
- tolerance, soucítění, ochota pomoci
- vztah k hodnotám, ekologii, zdraví, soužití
- individuální přístup ke vzdělávání
- vyváženost spontánních aktivit a řízených činností
- vhodnost volených pedagogických metod

Kritéria pro hodnocení práce –koly

- bezpečnost, ucelenost, estetika a dostatečnost vybavení –koly nábytkem
- dostatečná a aktuální vybavenost hračkami, didaktickými pomůckami
- pravidelný a přitom flexibilní denní režim
- kvalitní strava, pitný režim
- vyváženost řízených a spontánních činností
- přátelské prostředí, spolupráce, tolerance, respektování osobnosti, umožnění práce v libovolných skupinách, ohled na individuální potřeby a schopnosti dětí, pozitivní přístup a hodnocení
- spolupráce MTM s rodiči, zřizovatelem, ZŠ, odbornými pracovníky, zájmovými organizacemi
- dodržování pracovních povinností zaměstnanci, dodržování zásad ochrany osobních a citlivých údajů dětí
- spolupodílení se zaměstnanců na dobrém fungování MTM a jeho plánování
- kontroly bezpečnosti a hygieny
- dodržování plánu porad /4krát ročně / hospitací činností /2krát ročně /

Pedagogická diagnostika

Průběžnou, systematickou činností u dítěte směřující k pedagogické diagnóze, to je pozorováním dítěte, rozhovorem s rodiči, rozбором dětské kresby, analýzou hry, zaznamenáváním pokroků ve vzdělávání do archivu a vedením diagnostického portfolio dítěte, kdy hodnocení dítěte znamená vidět ho a posuzovat komplexně jeho osobnost, to je vlastnosti, schopnosti, potřeby, zájmy, možnosti a perspektivy jeho rozvoje.

Stálým vyhodnocováním pokroků jednotlivých dětí učitelky plánují týdenní činnosti s návrhem dalších postupů, výběrem hraček, didaktických pomůcek do center aktivit, individuální činnosti v průběhu spontánních činností, navrhnou a vyrábějí pomůcky šité na míru jednotlivým dětem.

Projekty:

Schéma katechezí

B h nás má rád

T -ím se do -koly	B h m zná jménem Má m moc rád Dal mi maminku a tatínka
Vytvá íme spole enství	Dobrý B h se o nás stará U íme se prosit a d kovát B h je stále s námi
Vzpomínáme na léto	B h m chrání celý den B h m má rád takového, jaký jsem Moje t lo je dar, za který chci d kovát
P íchází podzim	U íme se prosit a d kovát ó pod kování za úrodu B h nám dává v-e, co pot ebujeme k flivotu U íme se dob e uflívát Boffí dary Milion d tí se modlí R fíenec
Malí podzim	Radost a nad je x smutek Sv télko ó svátek v-ech svatých Modlitba za zem elé ó pou-tíme dopisy B h je se mnou, když je mi smutno a mám strach
Na-e rodina	M j flivot je dárek od Boha B h mi dal krásnou rodinu
Advent, Vánoce	Svatý Mikulá- Putování do Betléma Narození Pán ó váno ní besídka Zjevení Pán ó T íkrálová sbírka
Zima je za okny	B h nám dal ruce a nohy, abychom s jejich pomocí d lali dobro
Lidé a as	Co lze a co nelze zm nit U íme se vd nosti za tvero ro ních období Masopust
Domov	Místo d v ry a bezpe í Popele ní st eda ó za átek postní doby Jeflí-se s námi raduje
Jaro	B h stvo il barevný sv t B h dává vzr st Velikonoce
lov k	Na-e t lo je dárek od Boha B h mi dal maminku ó modlitba R fíence M j úkol od Boha ó chránit své t lo a zdraví
Léto	B h nám dává odpo ínek ó v p írod , ve svém srdci B h nás obklopuje krásou, v ní, sv fíestí a teplem Poznáváme farnosti ó výlet rodin

Postavíme most

Cíl projektu: Cílem projektu je propojit dvě generace dětí a seniory - tak, aby mohly profitovat z společných aktivitách. Cílem projektu je připomenout si tradice a zvyky spojené s Adventem, Vánoce a Velikonocemi a současně posílit vazby mezi generacemi. Projekt je založený na zkušenosti, které vztah mezi seniory a dětmi je oboustranně prospěšný. Děti se seznámí se starším, jeho podmínkami i starostmi. Naučí se ohleduplnosti a slušnosti vůči starší generaci. Seniorům pomáhají společné aktivity s dětmi vymanit se ze sociální izolace a nabírat energii a nové zážitky.

innosti jsou naplánovány s přihlednutím ke schopnostem dětí a seniorů. Jsou na místě a jsou soběstačné v konkrétní situaci skupiny (únava, po odchodu dětí, po odchodu seniorů).

Aktivity jsou vybrány tak, aby navazovaly na běžné aktivity v zájmovém a byly vhodné pro seniory a z hlediska dětí, aby odpovídaly jejich vzdělávacímu plánu. Aktivity jsou zaměřené na posílení komunikace mezi generacemi, společné prožívání a sdílení a společné prožívání radosti.

Cílová skupina: Cílovou skupinu tvoří děti z Církevní mateřské školy v Petrově a senioři ze sociální služby pro seniory Setkávání seniorů SPOLU.

Aktivity projektu:

- 1) Společné tvoření adventních dekorací.
- 2) Povídání o adventu. Senioři budou vzpomínat, jak sami prožívali advent ve svém dětství, a děti si pro seniory připraví pásmo básniček, písniček a pohádek. (babičky donesou něco z dětství, co jim připomíná advent, Mikuláš-e, Lucii + pár slov o tom).
- 3) Společné tvoření vánočních přáníček.
- 4) Povídaní setkání pod názvem šZpívejme si koledyě.
- 5) Společné tvoření velikonočních dekorací.
- 6) Povídání o Velikonocích a jejich tradicích o velikonoční profltkové dopoledne.
- 7) Vycházky za poznáním pod názvem šAfl piletí vla-tovkaš a šPoznáváme stromy v Michalově. Vycházky probíhají ve spolupráci s Ornitologickou stanicí v Petrově, se kterou Setkávání seniorů SPOLU dlouhodobě spolupracuje.
- 8) Babičko, dědečku, povídej mi pohádku o tení pohádek, 1x týdně v MTM
- 9) Kutilděláček o polytechnická výchova s dědečkem Bedichem o výroba kvedlaček z vánočních stromků, opracování děva a výroba hraček z dřevěných oděvků, oprava hraček

Prospěšnost projektu:

- 1) Účastníci mají možnost si vytvořit ušlechtilý vztah a naučit se mezigeneračnímu dialogu přirozenou formou.
- 2) Při aktivitách jsou si všichni rovni a aktivity provádí společně, děti tak získávají pozitivní zkušenost s přirozeným kontaktem se seniory.

- 3) Děl si se tak pirozeným způsobem uí učíte ke stá í, seznamují se s tím, co v-
senio i umí a pro je t eba o n pe ovat.
- 4) Pro seniory jsou aktivity p ílefitostí, jak si uv domit, fle d ti pot ebují jejich
pomoc, a fle mohou být pro d ti uflite ní a mohou jim p edávat flivotní moudrost a
zku-enost.

Harmonogram projektu:

Projekt bude probíhat od 27. 11. 2017 do 30. 10. 2018.

- 1) Spole né tvo ení adventních dekorací: 27. 11. 2017 do 9:30 do 12:00
- 2) Babi ko, d de ku, povídej mi o adventu: 11. 12. 2017 od 10:00 do 12:00 hod.
- 3) Spole né tvo ení váno ních p ání ek: 18. 12. 2017 od 10:00 do 12:00 hod. hod.
- 4) Zpívejme si koledy: leden 2018
- 5) Velikonoce za dve mi (spole né vyráb ní velikono ních dekorací z keramiky): únor/
b ezen 2018
- 6) Velikono ní p íb h: b ezen 2018
- 7) Spole né vycházky: duben ó šAfl p íletí vla-tovkaõ; zá í ó šPoznáváme stromy
v Michalov õ.
- 8) Babi ko, d de ku, povídej mi pohádku ó 1x týdn , od 1. 10. do 30. 6. a od 1. 9. do
30.10.
- 9) Kutil d de ek ó p ílefitostn , asi 1x za m síc

Desatero předkoláka

Co by měl dítě v době, kdy ukončuje svůj předkolní věk, zpravidla zvládnout?

1. Dítě by mělo být dostatečně fyzicky zdatné a pohybově vyspělé.

Zpravidla by mělo například:

- zachovávat správné držení těla (postavit se rovně),
- běhat, skákat, zvládat různé druhy lezení, přeskakovat překážky, pohybovat se v různém prostředí a terénu (v lese, na sněhu, v písku apod.),
- být přímě obratné (např. udržet rovnováhu na jedné noze, házet a chytat míč, uflívat různé náčiní, jezdit na tříkolce, kolobíček, kole apod.),
- být pohybově aktivní po delší dobu (10 minut a více).

2. Dítě by mělo být samostatné v sebeobsluze.

Zpravidla by mělo například:

- svléknout se, obléknout i obout (zapnout a rozepnout zip i malé knoflíky, zavázat si tkaničky, obléknout si šepici, rukavice),
- najíst se, nalít si nápoj, pouflívat přebor, stolovat čistě,
- zvládat osobní hygienu (pouflívat kapesník, umýt a osušit si ruce, pouflívat toaletní papír, pouflívat splachovací zařízení),
- zvládat drobné úklidové práce (posbírat a uklidit předměty a pomůcky na určené místo, připravit další pomůcky, srovnat hračky, uklidit po sobě papír od sušenky apod.),
- dokázat se postarat o své věci (udržovat v nich pořádek).

3. Dítě by mělo zvládat příměné jazykové a řečové dovednosti.

Zpravidla by mělo například:

- vyslovovat správně všechny hlásky,
- mluvit ve větách, zformulovat otázku, vyprávět příběh, popsat situaci apod.,
- mluvit v tónovou gramaticky správně (tj. uflívat správně rodu, ísla, ásu, tvar, slov, předlohek aj.),
- rozumět větám slov a výrazů uflívaných v jeho prostředí,
- mít příměnou slovní zásobu, umět pojmenovat větinu toho, čím je obklopeno,
- přirozeně a srozumitelně hovořit s dětmi i dospělými, vést rozhovor, domlouvat se.

4. Dítě by mělo zvládat koordinaci ruky a oka, jemnou motoriku, pravolevou orientaci.

Zpravidla by mělo například:

- zručně zacházet s předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami a nástroji (pracovat se stavebnicemi, modelovat, stříhat, kreslit, malovat apod.),
- zvládat činnosti s drobnými předměty (korálky, drobnými stavebními prvky apod.),
- tuflku držet správně, tj. těmi prsty, s uvolněným zápěstím,
- vést stopu tuflky, pastelu, tužky (obkreslovat, vybarvovat, vést plynulé tahy),

- označit si výkres známkou, písmenem, popísečkou – napsat hříbkovým písmem celé jméno,
- napodobit základní geometrické obrazce, různé tvary (popísečky, písmena),
- rozlišovat pravou a levou stranu, pravou i levou ruku (může chybovat),
- přidat prvky zleva doprava, zprava doleva i v dalších směrech,
- upřesňovat uflívání pravé i levé ruky při kreslení i v jiných činnostech, kde se preference ruky uplatňuje (mohl by být zpravidla zřejmé, zda je dítě pravák, i levák).

5. Dítě by mělo být schopné rozlišovat zrakové a sluchové vjemy.

Zpravidla by mělo např.:

- rozlišovat podstatné znaky předmětů (rozlišovat barvy, tvary, figuru a pozadí),
- skládat obrázky z několika tvarů,
- nalézat rozdíly na dvou obrazcích, doplňovat detaily, postihnout změny (co je nového, co chybí) na obrázku i ve skutečnosti,
- rozlišovat jednoduché obrazné symboly a známky i jednoduché symboly a znaky s abstraktní podobou (písmena, číslice),
- rozlišovat zvuky (např. zvuky jednoduchých hudebních a rytmických nástrojů),
- skládat slova z několika slabik, sluchově rozložit slovo na slabiky, rozeznávat poáteční hlásku ve slově, vytleskat slabiky ve slově.

6. Dítě by mělo zvládat jednoduché logické, myšlenkové a početní operace.

Zpravidla by mělo např.:

- ukazovat na prstech i předmětech počet, počítat na prstech, počítat po jedné, chápat, že číslovka vyjadřuje počet,
- vyjmenovat číselnou řadu a určit počet prvku minimálně v rozsahu do –esti,
- porovnat počet prvku (např. poznat, co je více, méně, o kolik),
- rozpoznat odlišné tvary a tělesa (kruhový, čtvercový apod.),
- rozlišovat a porovnávat vlastnosti předmětů (velikost, tvar aj.), nacházet společné a rozdílné znaky,
- třídít, seskupovat a přidávat předměty dle daného kritéria (přidat, uspořádat např. korálky do skupin podle barvy, tvaru, velikosti),
- přemýšlet, vést jednoduché úvahy, komentovat, co dělá (špřemýšlet nahlas),
- řešit jednoduché problémy a situace, slovní příklady, úlohy, hádanky, rébusy, labyrinty,
- rozumět časoprostorovým pojmům (např. nad, pod, dole, nahoře, dříve, později, včera, dnes), pojmům označujícím velikost, hmotnost (např. dlouhý, krátký, malý, velký, těžký, lehký).

7. Dítě by mělo mít dostatečně rozvinutou zámrnou pozornost a paměť.

Zpravidla by mělo např.:

- udržovat soustředěnou pozornost na činnosti po určitou dobu (cca 10–15 min.),
- vnímat se soustředěně činností, které nejsou pro něj aktuálně zajímavé a které mu byly zadány,
- zámrnsi zapamatovat, co proflilo, vidělo, slyělo, popř. iměné době si toto vybavit a reprodukovat,
- znát říkadla, básničky, písničky,
- postupovat při činnostech podle pokynů,

- pracovať samostatne .

8. Dítě by mělo být připravené a sociálně vyspělé a samostatné.

Zpravidla by mělo např. :

- být po určitou část dne bez problémů odložený od rodičů ,
- chovat se kontrolovaně , bez výrazných výkyvů v náladách,
- ovládnout své pocity (reagovat připraveně na drobný neúspěch, odložit plánění na pozdější dobu, připravit sobě konkrétní činnosti či situaci),
- uplatňovat základní společenská pravidla (zdravit, požádat, poděkovat, omluvit se),
- navazovat kontakty s dětmi i dospělými, komunikovat s nimi (kamarádřit se, vyhledávat partnera pro hru, v zájmu hry se domlouvat, rozdělovat a měnit si role),
- k dětem se chovat přátelsky, citlivě a ohleduplně (dělit se o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úlohy, všímat si, co si druhý přeje),
- brát ohled na druhé (dokázat se dohodnout, pokat, vystupovat se),
- zapojovat se do práce ve skupině , vyjednávat a dohodnout se, vyslovovat a obhajovat svůj názor,
- dodržovat ve skupině (v rodině) daná a pochopená pravidla, pokud jsou dány pokyny, být srozuměn se jimi (uposlechnout pokyn) .

9. Dítě by mělo být schopno vnímat připravené kulturní podmínky a projevat se v tvořivých činnostech.

Zpravidla by mělo např. :

- pozorně poslouchat či sledovat se zájmem literární, filmové, dramatické či hudební představení,
- zúčastňovat se dětských kulturních programů a akcí (např. výstav), zábavných akcí, slavností, sportovních akcí,
- vyprávět, co viděl, slyšel, dokázat věci, co bylo zajímavé, co jej zaujalo,
- zajímat se o knihy, znát pohádky a příběhy, mít své oblíbené hrdiny,
- znát celou řadu písní, básní a říkadla, reprodukovat je, zpívat, rytmizovat, zvládnout jednoduchou divadelní roli,
- kreslit, malovat, modelovat, vytvářet,
- hrát tvořivé a námitové hry (např. na kole, na rodinu, na cestování, na lékaře).

10. Dítě by mělo být schopno se připraveně orientovat ve svém prostředí.

Zpravidla by mělo např. :

- vyznat se ve svém prostředí (doma, ve škole), spolehlivě se orientovat v blízkém okolí (v děti, kde bydlí, kam chodí do školy, kde jsou obchody, hřiště apod.),
- zvládat běžné praktické činnosti a situace, s nimiž se pravidelně setkává (např. vyřadit drobný vzkaz, nakoupit a zaplatit v obchodě , říci si o to, co potřebuje, ptát se na to, čemu nerozumí, umět telefonovat, dbát o pořádek a čistotu, samostatně
- se obsloužit, zvládat drobné úklidové práce, starat se o rostliny či drobná domácí zvířata),
- vědět, jak se má chovat (např. doma, ve škole, na veřejnosti, u lékaře, v divadle, v obchodě , na hřišti, při setkání s cizími a neznámými lidmi), a snažit se to dodržovat (chovat se připraveně a bezpečně , uvědomovat si možná nebezpečí,

- znát a zpravidla dodržovat základní pravidla chování na ulici (dávat pozor při přecházení, rozumět světelné signalizaci),
- mít elementární poznatky o sobě, svém prostředí i okolním světě (např. znát části těla a které orgány, vědět, kdo jsou členové rodiny a čím se zabývají, rozlišovat různé povolání, znát běžné pomůcky, nástroje, znát jména některých rostlin, stromů, zvířat a dalších živých tvorů, vědět, kde jsou peníze, orientovat se v dopravních prostředcích, znát některé technické přístroje apod.),
- rozumět běžným okolnostem, dějům, jevům, situacím, s nimiž se bezprostředně setkává (např. počasí a jeho změny, proměny ročních období, látky a jejich vlastnosti, cestování, životní prostředí a jeho ochrana, nakládání s odpady),
- mít elementární povědomí o naší zemi (města, hory, řeky, jazyk), o existenci jiných zemí a národů, o světadílech, planetě Zemi, vesmíru.